

Av. Dr. Ayşenur Ocak

İNTERNET ŞİRKETLERİNİN İNSAN HAKLARI YÜKÜMLÜLÜKLERİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR CETVELİ.....	XI
GİRİŞ.....	1
I. Dijital Teknolojilerdeki Gelişmelerin İnsan Haklarının Konusu Bakımından Etkileri	5
A. Dijital İfade Özgürlüğü: Fırsatlar ve Riskler	8
B. Dijital Ortamda Gözetim ve Mahremiyet Hakkı.....	15
II. Dijital Teknolojilerdeki Gelişmelerin İnsan Haklarının Yükümlüsü Bakımından Etkileri	21
A. İnternet Şirketleri: Yeni Kamusal Alanın Güçlü Aktörleri	22
B. Hukukun Üstünlüğü ve İnsan Hakları Arasında İnternet Şirketleri.....	32

BİRİNCİ BÖLÜM İNTERNET ŞİRKETLERİNİN İNSAN HAKLARI SORUMLULUKLARINA İLİŞKİN ULUSLARARASI STANDARTLAR

I. Birleşmiş Milletler Sistemi	48
A. Genel Olarak İş Dünyası Karşısında İnsan Haklarının Korunması	49
1. Küresel İlkeler Sözleşmesi	50
2. İş Dünyası ve İnsan Haklarına Dair Rehber İlkeler	54
3. Özel Sektörün Çocuk Hakları Üzerindeki Etkileri Konusunda Devletin Yükümlülüklerine Dair Genel Yorum 16.....	65

B. Özel Olarak İnternet Şirketlerinin İnsan Hakları Sorumlulukları..68	
1. İfade Özgürlüğü Bakımından Özel Sektöre Uygulanabilir İlkeler.....69	
2. Özel Hayatın Korunması Hakkı Bakımından Özel Sektöre Uygulanabilir İlkeler.....81	
II. Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD).....85	
A. OECD Çok Uluslu Şirketler Rehberi.....86	
B. Dijital Hizmet Sağlayıcılar İçin Rehber İlkeler.....89	
III. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO).....91	

İKİNCİ BÖLÜM

AVRUPA HUKUKUNDA İNTERNET ŞİRKETLERİ VE İNSAN HAKLARINA DAİR HUKUKİ ÇERÇEVE

I. Avrupa Konseyi.....94	
A. Gelişen Normatif Çerçeve: İnternet Platformları ve Sorumlulukları.....97	
1. İş Dünyası ve İnsan Hakları: Ortak Sorumluluk, Farklı Roller99	
2. İnternet Şirketlerinin Yükselen Rolü ve Artan Sorumlulukları..... 100	
B. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihatlarında İnternet Platformlarının Hukuki Sorumluluğu..... 113	
1. İçerik Yönetimi ve İfade Özgürlüğü..... 118	
2. Kişisel Verilerin Korunması ve Gizlilik..... 139	
II. Avrupa Birliği..... 162	
A. İnternet Şirketlerinin Sorumluluklarına İlişkin Temel Rejim 165	
1. E-Ticaret Direktifi 165	
a. Aracı Hizmet Sağlayıcılar İçin Sorumluluktan Muafiyet Rejimi..... 166	
b. Sorumluluktan Muafiyet Rejiminin Açmazları..... 171	

2. Dijital Hizmetler Yasası.....	176
a. Dijital Hizmetler Yasasına Hâkim Olan İlkeler	182
b. Aracı Hizmet Sağlayıcılar İçin Sorumluluktan Muafiyet Rejimi.....	188
c. Özen Yükümlülükleri.....	194
aa. İçerik Yönetimine İlişkin Yükümlülükler.....	196
bb. Risk Yönetimine İlişkin Yükümlülükler	203
B. Belirli Konulara Özgülenmiş Düzenlemeler.....	208
1. Genel Veri Koruma Tüzüğü	208
2. Dijital Tek Pazarda Telif Hakları ve Bağlantılı Haklara İlişkin Direktif.....	211
3. Terörist İçeriğin Çevrimiçi Yayılmasının Ele Alınmasına İlişkin Yönetmelik	215
4. Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi.....	219
5. Çocukların Cinsel İstismarı, Cinsel Sömürüsü ve Çocuk Pornografisiyle Mücadeleye İlişkin Direktif.....	221
C. Avrupa Birliği Adalet Divanı Kararlarında İnternet Şirketlerinin İnsan Hakları Yükümlülükleri.....	223
1. İçerik Yönetimi	223
2. Kişisel Veri Aktarımı	240
3. Unutulma Hakkı.....	243

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK HUKUKUNDA İNTERNET ŞİRKETLERİNE İLİŞKİN MEVCUT HUKUKİ ÇERÇEVE VE ÖNERİLER

I. İnternet Şirketlerinin Sorumluluklarına İlişkin Temel Çerçeve	255
A. İçerik, Yer ve Erişim Sağlayıcıların Yükümlülükleri.....	258
1. Bilgilendirme Yükümlülüğü	259
2. Trafik Bilgilerini Saklama Yükümlülüğü.....	260

3. İçeriğinin Yayından çıkarılması ve/veya Eriřimin Engellenmesine İlişkin Ymllkler	262
B. Sosyal Ađ Sağlayıcıların Ek Ymllkleri	280
1. Temsilci Belirleme ve Bildirme Ymllđ	282
2. İçerik Moderasyonuna İlişkin Ymllkler	284
3. řeffalık Ymllđ	287
4. Veri Lokalizasyonu Ymllđ	290
5. Bilgi Sađlama Ymllđ	290
6. ocuk Koruma Ymllđ	295
7. Kriz Planı Oluřturma Ymllđ	296
II. Belirli Konulara zglenmiř Düzenlemeler	297
A. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	297
B. Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun	305
III. Yeni Bir İnternet Kanunu İçin neriler	307
A. İçerik Moderasyonuna İlişkin neriler	309
B. şeffalık Ymllđne İlişkin neriler	317
C. Risk Yönetimine İlişkin neriler	320
SONUÇ	325
KAYNAKÇA	335